

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Zaharov Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

*Zaharov Alexandr xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.05.2019 – 11.06.2019;

Instanța de apel: 12.06.2020 – 03.11.2020;

Instanța de recurs: 09.02.2021 – 26.05.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 11 iunie 2019, cauza fiind judecată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, *Zaharov Alexandr xxxxx* a fost recunoscut vinovat și condamnat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 141 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar semiînchis.

S-a respins ca neîntemeiată cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul lui Zaharov Alexandr xxxxx suma de 7 016,47 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor declite.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată prima instanță a reținut că, *Zaharov Alexandr xxxx*, născut la xxxxx, fiind cetățean al Republicii Moldova, nefiind cetățean al unei părți la conflict, nici rezident pe teritoriul controlat de o parte la conflict, nefiind membru al forțelor armate ale unei părți la conflict și nefiind trimis de către un stat, altul decât partea la conflict, în misiune oficială ca membru al forțelor armate ale statului respectiv, în perioada anilor 2014 - 2015, aflându-se pe teritoriul Ucrainei, fiind în funcție de ”podhorunji” în uniunea

internațională a asociațiilor obștești ”Vsevelicoe Voesco Donscoe”, intenționat, având scopul violării integrității teritoriale a Ucrainei și subminării orânduirii constituționale a Republicii Ucraina, exprimate prin contribuirea la dezmembrarea regiunilor separatiste Lugansk și Donețk, precum și la menținerea pretensei statalității a entităților autoprocimate enunțate mai sus, din interes personal, exprimat prin faptul, neaplicării în privința lui a interdicției de intrare pe teritoriul Federației Ruse pe o perioadă de 3 ani, conform Legii Federației Ruse din 15.08.1996 cu nr.xxxxx privind procedura de ieșire din federația Rusă și intrare în Federația Rusă și Legii Federației Ruse din 25.07.2002 cu nr.xxxxx privind statutul juridic al cetățenilor străini în Federația Rusă, care prevede că cetățenii străini, ajunși pe teritoriul Federației Ruse în regim fără vize, se pot afla pe teritoriul Federației Ruse cel mult 90 de zile cumulativ în fiecare perioada cu 180 de zile, precum și alte interese personale și materiale, s-a înrolat și a satisfăcut serviciul militar într-o formațiune armată a autoprocimatei Republicii Populare Lugansk, în cadrul căreia, contra unei remunerați bănești promise, a participat la conflictul militar care are loc în sud-estul Ucrainei.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, împotriva acesteia a declarat apel avocatul Marandici Nicolae în numele inculpatului Zaharov Alexandr, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința inculpatului Zaharov Alexandr să fie aplicate prevederile art.90 Cod penal.

În susținerea apelului declarat, apărătorul a indicat că prima instanță nu a stabilit careva circumstanțe agravante în cauza dată, iar ca circumstanțe atenuante pot fi reținute următoarele: recunoașterii vinovăției în comiterea infracțiunii și conlucrarea cu organul de urmărire penală.

Concomitent, a mai invocat apelantul că în cauza dată sânt întrunite condițiile necesare pentru a fi antrenată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, și aceasta deoarece la individualizarea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de atitudinea inculpatului față de consecințele survenite, de gravitatea infracțiunii comise și comportamentul acestuia până și după comiterea infracțiunii. Aceste împrejurări, luate în cumul cu personalitatea și condițiile de viață ale inculpatului, care se află în concubinaj, are la întreținere un copil minor, se caracterizează pozitiv la locul de trai – formează convingerea că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea celui din urmă de societate, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei prevăzută la art.90 Cod penal.

Astfel, făcând o concluzie asupra punctelor de referință expuse în apelul declarat, avocatul Marandici Nicolae a notat că, prima instanță nu a respectat în deplină măsură criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute la art.61 și art.75 Cod penal și nejustificat nu a aplicat în privința inculpatului Zaharov Alexandr prevederile art.90 Cod penal, întrucât în speța dată, corectarea inculpatului și scopul pedepsei penale pot fi atinse și fără aplicarea unei pedepse privative de libertate în privința celui din urmă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a reiterat că sentința în cauză a fost criticată de avocatul Marandici Nicolae doar în partea individualizării pedepsei inculpatului Zaharov Alexandr, ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Așadar, cu referire la solicitarea apărătorului apelant ce vizează casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut să sublinieze că prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În continuare, s-a relevat că potrivit prescripțiilor art.61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La cauza dedusă judecării, infracțiunea săvârșită de către Zaharov Alexandr se atribuie la categoria infracțiunilor grave, conform art.16 Cod penal.

Prima instanță, la individualizarea pedepsei, a stabilit cu certitudine lipsa circumstanțelor atenuante și agravante în privința inculpatului Zaharov Alexandr, iar asemenea împrejurări precum: recunoașterea vinei și căința sinceră nu pot fi reținute drept circumstanțe atenuante, fiindcă având în vedere că judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, recunoașterea vinovăției a fost deja reținută în cadrul procedurii simplificate, și deci, aceasta nu poate fi reținută repetat și la individualizarea pedepsei penale, întrucât aceleași situații i se acordă o dublă valență juridică. La caz, s-a reținut că, fapta imputată lui Zaharov Alexandr prevăzută la art.141 alin.(1) Cod penal, în redacția Legii din perioada 2014-2015, se pedepsea cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că prima instanță just a stabilit noile limite de pedeapsă în baza art.364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu reținerea corectă a sancțiunii din legea penală în vigoare la momentul comiterii infracțiunii incriminate inculpatului, considerând că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni este una echitabilă și proporțională faptei comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii comise, care se califică ca fiind una gravă, de circumstanțele cauzei, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante în privința lui Zaharov Alexandr, de personalitatea inculpatului, de comportamentul acestuia în ședința de judecată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova

sânt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Totodată, instanța de apel a ținut să menționeze că infracțiunea prevăzută la art. 141 alin. (1) Cod penal, are un pericol social ridicat, acest pericol este recunoscut la nivel internațional, astfel statele membre ale ONU, în efortul de a contracara acest fenomen și implicit în scopul de a proteja valorile sociale la care aduce atingere această infracțiune, au elaborat Convenția din 4 august 1989.

Subsidiar, instanța de apel nu a putut reține ca fiind întemeiate argumentele avocatului cu privire la faptul că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de următoarele circumstanțe referitoare la persoana inculpatului: recunoașterea vinovăției, căința activă, întreținerea unui copil minor și mamei bolnave, caracterizarea pozitivă la locul de trai și lipsa antecedentelor penale, fiindcă la materialele cauzei lipsesc probe materiale care ar veni să certifice cele invocate de partea apărării în sensul solicitat.

5. Temeinicia și legalitatea instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către inculpatul Zaharov Alexandr, care invocând temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. La fel, solicită constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada 2019 - până în 03 noiembrie 2020, în baza art. 385 alin. (5), 473²-473⁴ Cod de procedură penală.

5.1. În susținerea recursului declarat, se invocă faptul că pedeapsa stabilită este excesiv de aspră și că la caz, sânt întrunite condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei.

În acest sens, recurentul menționează că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanțele de fond nu au ținut cont de atitudinea inculpatului față de consecințele survenite, iar pedeapsa stabilită este una inechitabilă, având în vedere gravitatea infracțiunii comise, urmările survenite după consumarea infracțiunii, comportamentul inculpatului până la și după comiterea infracțiunii, dar și circumstanțele atenuante, care în viziunea inculpatului au fost omise de către instanțele de fond: recunoașterea vinovăției; personalitatea și condițiile de viață ale inculpatului – se află în concubinaj, are la întreținere un copil minor, precum și părinții pensionari, iar mama are probleme de sănătate; se caracterizează pozitiv, fără antecedente penale, are un loc permanent de trai în xxxxx.

Împrejurările enumerate mai sus constituie cu certitudine temei de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, însă instanțele de fond au ignorat împrejurările date, fără a motiva inoportunitatea executării pedepsei închisorii în condiții neprivative de libertate.

De asemenea, mai afirmă recurentul că a fost deținut în condiții care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și anume: suprapopularea în instituție, nu se ține cont de standardul minim de 4m²; deținerea în celulele carantinei Penitenciarul nr.13 mai mult decât este prevăzut de norma art.200 Cod de executare - nu mai mult de 15 zile; neasigurarea

deținuților din toate blocurile locative cu energie electrică permanent în timpul zilei, ținând cont de specificul spațiilor locative și faptului amplasării celulelor în demisol, implicit pătrunderii insuficiente a luminii naturale; neasigurarea cu inventarul existent în spațiile locative: paturi adecvate, saltele, perne și cuverturi curate; neasigurarea condițiilor igienice și accesul deținuților la spălătoria centralizată a penitenciarului, pentru a-și spăla lenjeria și hainele. În același timp a întreprinde măsuri organizatorice pentru amenajarea spațiilor adecvate pentru uscarea hainelor; necesitatea întreprinderii măsurilor privind construcția unui sistem de ventilare al celulelor; necesitatea lucrărilor de reparație în celulele unde rețelele ingineresti sunt deteriorate; înlăturarea mușgaiului de pe pereți; efectuarea reparației cosmetice a pereților cu vopsirea obligatorie a acestora; lipsa lavoarelor în 60 de celule; necesitatea asigurării izolării toaletelor în toate celulele; necesitatea dotării celulelor cu mobilier necesar - scaune, mese, noptiere; necesitatea reparației blocului sanitar al detașamentului de deservire gospodărească din penitenciar - lavoarele și veceurile; necesitatea întreprinderii măsurilor organizatorice pentru interzicerea fumatului în celule; necesitatea menținerii stării igienice în boxele de plimbări; necesitatea întreprinderii măsurilor de evaluare și reconstrucție capitală a încăperii unde se prepară alimentele, și menținerea permanentă în camerele unde se păstrează alimentele a curățeniei și evitarea apariției mușgaiului.

6. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de apărătorul inculpatului se întemeiază, în drept, pe dispoziția art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sânt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sânt nefondate.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal notează că inculpatul Zaharov Alexandr în susținerea solicitărilor sale, a invocat incidența la caz a temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel admis o eroare gravă de fapt,*

care a afectat soluția sau când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, însă, analizând decizia atacată în coraport cu argumentele recurentului, instanța de recurs ordinar conchide că respectivele temeuri de casare nu și-au găsit confirmarea.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de apel, la examinarea cauzei, a respectat prevederile art.art.414 alin. (1) și (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de părți, iar soluția în partea ce ține de individualizarea pedepsei, rezultă din o analiză complexă a circumstanțelor cauzei, a pericolozității infracțiunii comise și a personalității inculpatului.

La capitolul dat, instanța de recurs apreciază faptul că instanța de apel, pe lângă aspectele enunțate mai sus, a pus accentul pe gradul de pericolozitate a infracțiunii de activitate a mercenarilor (art. 141 Cod penal), relevând în acest sens și impactul pe care îl are această infracțiune pe plan internațional, din care considerente a conchis că nu este oportun de a redoza pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță – 3 ani și 6 luni închisoare.

Mai mult, la individualizarea acesteia s-a ținut cont de criteriile legale de individualizare a pedepsei penale prevăzute la art.art.61 și 75 Cod penal, luându-se în considerație și noile limite de pedeapsă prevăzute la art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, ce atestă faptul că inculpatul a beneficiat de o reducere a pedepsei cu o treime din limita minimă și maximă prevăzută de sancțiunea normei incriminate, acest fapt deja constituind o ameliorare a situației celui din urmă.

În continuare, cu referire la argumentul privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului, Colegiul penal reamintește că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, potrivit propriei convingeri, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

Concomitent, se atestă faptul că argumentul dat a fost invocat și în apel, asupra căruia instanța de apel s-a expus desfășurat și argumentat, fără a pune la dubiu corectitudinea soluției adoptate pe marginea chestiunii vizate (*pct.5 din prezenta decizie*).

Astfel, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanțelor ierarhic inferioare, Colegiul penal își însușește argumentele enumerate în hotărârea contestată, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei.

Cât privește alegația prin care se afirmă deținerea în condiții care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor

Omului și a Libertăților Fundamentale, Colegiul penal constată că, aceasta este invocată direct în recurs, la materialele cauzei lipsește raportul administrației instituției penitenciare, în care să se răspundă la toate pretențiile invocate de condamnat, ceea ce creează impedimente pentru instanța de judecată de a se expune pe marginea chestiunii vizate.

Însă, acest fapt nu îl privează pe condamnat de dreptul de a se adresa cu o plângere în ordinea prevăzută la art. 473³ Cod de procedură penală, potrivit căreia se reglementează procedura de examinare a plângerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului și sarcina probațiunii.

Făcând o concluzie asupra considerentelor statuate mai sus, instanța de recurs constată că pedeapsa stabilită inculpatului de către instanțele de fond este una legală, întemeiată și dozată corespunzător, astfel încât să corecteze concepțiile infracționale ale acestuia, dar și să evite severitatea unei pedepse penale, care ar putea trezi sentimente de ură și răzbunare față de finalitatea actului de înfăptuire a justiției.

Sub aspectele enunțate, Colegiul penal este solidar cu soluția instanței de apel și conchide că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, iar din aceste considerente, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Zaharov Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Zaharov Alexandr xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 24 iunie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda